

Yeni Fetvalar (Mart Ayı) - 2 /Mar/ 2020

Hareket Halinde Kılınan Nafile Namazı

Soru 1: Hareket halinde nafile (müstehap) namaz nasıl kılınır? Tekbir, rükû ve secdeleri nasıl yapılır?

Cevap: Kibleye doğru yönelmeye ihtiyaç duymadan, Tekbir (Allah-u Ekber) getirilip Hamd (Fatiha) ve surenin okunmasından sonra, rükû ve secdeler baş ya da gözle ima edilerek eda edilir.

Hediye Verenin Borçlu Olduğu Bilindiği Halde Hediyesini Kullanma

Soru 2: Bir kimse bir şahsa halı hediye ettikten sonra vefat eder ve hediye alan kimse, hediye edenin aldığı hediyesinin (halının) parasını mağazaya ödemediğini bilirse, vazifesi nedir?

Cevap: Hediye alan kimse, hediye edenin vefatından önce almışsa bir vazifesi yoktur ve hediye edenin borcu vefat edenin malının aslından ödenmelidir.

Allah'tan Başkasına Yemin Etmek

Soru 3: Kur'an'ın Kerim'in ya da İmam Hüseyin (a.s) veya Hz. Abbas'ın (a.s) üzerine yemin etmek, Allah'a yemin etme hükmünü taşır mı?

Cevap: Allah Tebarek ve Teala'nın isimleri dışındakiler, şer'i yemin sayılmaz ve bağlayıcı değildir (yani yapılması gerekmez) ve yemini yerine getirmemenin kefareti yoktur. Ancak her durumda yalan yere yemin etmek, haramdır.

Ölü İçin Kılınan Kaza Namazlarını Oturarak Kılma

Soru 4: Elli yaşında bir bayanım ve diz ağrım var, vefat eden annemin kaza namazlarını oturarak kılabilir miyim?

Cevap: Farz ihtiyat gereği vefat eden kimsenin kaza namazlarını oturarak kılmak yeterli değildir ve ayakta kılınmalıdır.

Ölüye Dokunma

Soru 5: Eğer bir kimse yıllar önce bir meyyite (ölyüye) dokunmuşsa ve (ölyüye dokunmadan dolayı) guslün farz olduğunu bilmeyip gusül almamışsa;

Şimdi gusül ona farz mıdır?

Onun bu senelerde kılmış olduğu namazların hükmü nedir?

Tutmuş olduğu farz oruçların hükmü nedir?

Cevap 1 ve 2: Meyyitin bedenine dokunma, ölünün bedeninin soğumasından önce gerçekleşmişse, üzerine gusül farz olmaz. Eğer (ölyüye dokunma) bedeninin tamamının soğumasından sonra ve ölyüye verilen gusüllerin bitmesinden önce gerçekleşirse, ölyüye dokunma guslü farz olur. Ölyüye dokunma guslü alınmaksızın, kılınan namaz batıldır ve ölyüye dokunma guslü alınmadan kılınan namazların kazası kılınmalıdır. Ancak şahıs ondan (ölyüye dokunduktan) sonra cünüp olur ve cenabet guslü alırsa, ölyüye dokunma guslünden kifayet eder (yani ölyüye dokunma guslü yerine de geçer) ve namazı sahihtir, ama (cenabet guslü dışındaki) diğer gusüller farz ihtiyat gereği, ölyüye dokunma guslünden kifayet etmez (yerine geçmez).

Cevap 3: Ölyüye dokunma guslü almaksızın tutulan oruçlar sahihtir.

İsticari Orucun Öğle Ezanından Sonra Bozulması

Soru 6: İsticari oruç (ücret karşılığı ölmüş kimse adına tutulan oruç) tutan kimse öğle ezanından sonra isteyerek orucunu iftar edebilir mi (bozabilir mi)?

Cevap: Farz ihtiyat gereği caiz değildir.

Beyaz Evlilik

Soru 7: Beyaz evliliğin (kadın ve erkeğin evlilik akdi okumadan, evli karı koca gibi birlikte yaşamaları) hükmü nedir?

Cevap: Şer'i evlilik akdi olmadan, yapılan evlilik batıldır ve kadın ve erkeğin bu durumdaki ilişkileri haramdır.

Miras Yerine Hibe

Soru 8: Bir kimse malının bir kısmını miras yerine vereseden (mirasçılardan) birine bağışlarsa, acaba bu hibe ve vasiyet geçerli sayılır mı? Vefat ettikten sonra bu varis, mirastan hak iddiasında bulunabilir mi?

Cevap: İnsan malının bir kısmını vereseden birine bağışlama veya teslim etmeyle, mezkûr varisin kendi malından miras almamasını ve onun payının diğer mirasçılara verilmesini vasiyet edebilir. Bu vasiyet diğer mirasçılar tarafından da onaylanması durumunda bu vasiyete amel etmek farz olur ve vasiyet edenin vefat etmesinden sonra mirasçılardan hiçbirinin ona itiraz hakkı yoktur.

Buluğ Öncesi Gelirler

Soru 9: Buluğ (ergenlik) öncesi gelir ve kazançları olan kimsenin humus yılı, ilk gelirini kazandığı tarih midir yoksa buluğ öncesi gelirler ölçü değil midir?

Cevap: Humus yılının başlangıcı, ilk gelirin kazanıldığı (her ne kadar buluğdan önce olsa da) zamandır.

Baş ya da Ayak Meshini Tekrarlama

Soru 10: Baş ya da ayağın meshi esnasında, meshin ve özellikle de başın meshinin doğru ve kâmil bir şekilde yapıldığından emin olmaz ve tekrar mesh edersek abdest sahih midir?

Cevap: Şüphe vesveseden dolayı değilse, tekrar mesh ediniz, ancak mesh mahallinin kuru olması gerektiğine dikkat etmelisiniz.